

Sluníčková zahrada – místo k životu“

- podpora enviromentálního vzdělávání a osvěty
- péče o přírodní prostředí a ochrana
- potřeby občanů města i městské části ve smyslu zlepšení kvality životního prostředí

Charakteristika školy:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Nýřany

Právní forma: příspěvková organizace

Adresa: Školní 901

330 23 Nýřany

ředitel školy: Mgr.Jiří Loritz

odloučené pracoviště: Mateřská škola II.Nýřany-sídliště

K.H.Máchy 1050

330 23 Nýřany

zástupkyně ředitele pro předškolní vzdělávání: Marta Römanová

Zřizovatel: Město Nýřany

Benešova tř.295

330 23 Nýřany

Naše mateřská škola „SLUNÍČKO“ je šestitřídní, třídy jsou ve třech patrových pavilonech a hospodářský pavilon s kuchyní, kancelářemi a technickým zázemím.

Postavena byla v r.1977.

Soubor objektů mateřské školy je oplocen.

Škola je sídlištní, obklopena domy, nedaleko hlavní silnice, odloučena od přírody.

Motto MŠ Sluníčko:

„Sluníčko rádo čaruje, barvičkami svět maluje“

Koncepce mateřské školy je zaměřena na ochranu životního prostředí a na osobnostní a citový vývoj dítěte. Snažíme se, aby si děti vytvářely dobrý vztah k sobě, k druhým a k okolí, ve kterém žijí-zejména k přírodě a životnímu prostředí.

Děti, které docházejí do mateřské školy žijí ve městě a málokdy se setkávají s nedotčenou přírodou. Chtěli bychom pro ně vytvořit podmínky, kde by mohly přírodu lépe poznávat, učit se ji vnímat formou vlastních prožitků a pečovat o ni.

V létě 2002 byly objekty mateřské školy opatřeny novými fasádami a bylo proto logické, že mohly navázat úpravy kolem objektů.

„Mnoho dětí, zvláště z města, se dnes málokdy setká s přírodou neponičenou moderní civilizací. Budování „Sluníčkové zahrady“ botanického a přírodního typu při mateřské škole, plné různorodých rostlin, keřů a stromů proto chápeme jako částečný návrat k přírodě.“

Při zadávání řešení sadovnických a stavebních úprav jsme vycházeli ze stávajícího stavu zahrady, koncepce mateřské školy a jejího umístění.

Při tvorbě architektonického návrhu byly respektovány tyto požadavky mateřské školy:

- zachovat dosavadní vzrostlé stromy a dřeviny, (odstranit jen v případě špatného stavu, nemající sadovnickou hodnotu či stínící do oken učeben)
- zakrýt průhledy dosázením dřevin a tím vytvořit uzavřené, intimní a nerušené prostředí
- využít daný prostor se všemi kouty a vytvořit zde tématicky jednotlivé prostory, které by mohly jednotlivé třídy používat a navzájem se nerušit: např. tajuplný les, pralesní část, indiánská vesnice, pohádkový les, odpočinkový a učební prostor s otevřeným altánem, tajuplný hrad, mělká voda, vřesoviště, kameniště s vodníkem Janovečkem, louka, zákoutí s lípou a úly, bota-nická zahrádka, jedlá zahrádka, užitková zahrádka s ovocnými keři a jabloní...
- k výsadbě použít rostliny, keře a stromy, které nejsou jedovaté, vhodně je zakomponovat do jednotlivých tématických částí s ohledem na různorodost a pestrost jednotlivých druhů- zajímavé květy, listy, barvy, vůně, zajímavými též na dotyk
- výsadbu navrhnout tak, aby bylo zaručeno postupné kvetení od jara do podzimu a též vhodné k dalšímu využití např. na suchou vazbu
- zahradu vybavit doplňky z přírodních materiálů

Význam zahrady a její využití:

-význam zahrady pro děti:

- možnost využívat zahradu v co největší míře
- pohybové aktivity, hry, ekohry, výuka
- poznávání přírody na základě vlastních prožitků a všemi smysly
- seznamování se s různorodostí rostlin, keřů a stromů- barvy, tvary, květy, listy, vůně, podnětné prostředí
- práce s encyklopedií a s atlasy- vytváření popisek
- sledování vývoje a změn v přírodě
- sledování hmyzu a hnízdění ptáků
- využívání výpěstků: ovoce, zelenina, byliny, obiloviny- ochutnávání, zpracování ve školní jídelně (povědomí o zdravé výživě)
květy, plody- výzdoba interiéru, využití do suchých vazeb
- zapojení se do pravidelné péče o zahradu, osvojování si zdravých život. návyků, dovedností pěstitelských činností a k ochotě, starat se o život kolem sebe
- možnost manipulace a experimentace
- podněcování dětské fantazie, prožitků a tvořivosti
- získávání vztahu k přírodě
- využívání odlehlých prostor k odpočinku a k relaxaci, načerpání pozitivní energie ze stromů
- seznamování s tradicemi našich předků vztahujících se k přírodě,
- kolektivní akce- pouštění draků spojené s pečením brambor, zdobení vánočního stromčku pro ptáčky, vynášení Mořeny, velikonoční nadílka, oslava Dne dětí aj...
- rozvíjení pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

-význam zahrady pro zaměstnance školy:

- zapojení se do péče o zahradu společně s dětmi
- rozšíření znalostí o přírodě- znalost rostlin, keřů a stromů rostoucích na zahradě

- sebevzdělávání se v oblasti enviromentální výchovy, předávání znalostí dětem
- vzor pro děti
- možnost kompostování bio odpadu

-význam pro rodiče

- možná realizace rodičů při budování zahrady i při pomoci její údržby
- výroba dřevěných hraček a doplňků do zahrady
- společné akce dětí a rodičů např. sněhové hrátky, májka s pálením čarodejnic, indiánská hra, z pohádky do pohádky, slavnosti skřítků a víl našich stromů, opékání brambor a jablíček, večer světél, spirála přání aj...

-význam pro občany města, veřejnost a další instituce:

- návštěvy a prohlídky zahrady v době otevření MŠ
- zlepšení ovzduší-plíce sídliště
- návštěvy dětí ze ZŠ při hodinách přírodopisu
- návštěvy dětí z DDM –přírodovědný kroužek
- možnost zapojení starších dětí do péče o zahradu
- otevření MŠ místnímu společenství, spolupráce s dalšími subjekty a spolky, komunitní spolupráce
- možnost pro rozvoj společenského prostoru pro konání přátelských setkání, slavností, výstav, kulturních akcí v rámci obce
- příklad pro další školy- rozšíření tvorby školních zahrad, prohlídky a návštěvy zahrady
- spolupráce s podobně zaměřenými školkami v rámci kraje, republiky i zahraničí
- enviromentální osvěta, informace pro veřejnost

-význam pro přírodu:

- rozšíření hnízdění hrdliček a veverek
- hnízdění a péče o ptáky
- úkryty pro ježky a další drobné živočichy
- pastva pro hmyz-motýli, včely, brouci

Vytvoření zahrady estetického a ekologického typu chápeme jako ideální příležitost pro naplnění záměru mateřské školy, rozvoje **enviromentálního vzdělávání a osvěty, péče o přírodní prostředí a ochranu i jako potřeby občanům města ve smyslu zlepšení kvality životního prostředí**

